Ο Κύκνος ήταν γιος του Ποσειδώνα και της Καλύκης, βασιλιάς των Κολωνών της Τρωάδας. Πήρε γυναίκα του την Πρόκλεια, την οποία όμως είδε και ερωτεύτηκε ο Απόλλωνας. Ο θεός έσμιξε μαζί της κι έτσι γεννήθηκε ο Τένης. Μεγάλωσε σαν αληθινό παιδί του Κύκνου κι έγινε ονομαστός για την δικαιοσύνη του. Κάποτε όμως, ο Κύκνος πήρε δεύτερη γυναίκα. Αυτή συκοφάντησε τον Τένη στον Κύκνο που τον έπιασε και τον γκρέμισε στη θάλασσα. Ο Τένης σώθηκε κολυμπώντας ως το νησί Λεύκοφρυς όπου έγινε βασιλιάς. Το νησί μετονομάστηκε σε Τένεδο. Εκεί πήγε να ζήσει και η αδελφή του Τένη, η Ημιθέα.

Πριν να αποβιβαστούν στη γη της Τρωάδας, οι Αχαιοί σκέφτηκαν να βγουν πρώτα στην Τένεδο. Τους είδε ο Τένης που αποβιβάζονταν κι έσπευσε να τους αποκρούσει, πετώντας τους τεράστιες πέτρες. Ο Αχιλλέας πήδησε στην ακτή, βγήκε μπροστά στον Τένη και με μια σπαθιά τον σκότωσε. Χωρίς ηγέτη, οι κάτοικοι του νησιού νικήθηκαν. Ο Αχιλλέας είδε την Ημιθέα, του άρεσε και την έστρωσε στο κυνήγι. Εκείνη άρχισε να τρέχει. Την ώρα που κόντευε να τη φτάσει, άνοιξε η γη και την έκλεισε μέσα της. Ο Αχιλλέας θορυβήθηκε. Είχε ένα δούλο, τον Μνήμονα, που, ανάμεσα σε άλλα, ήταν επιφορτισμένος να του θυμίζει τις εντολές της μάνας του, Νηρηίδας Θέτιδας. Μια από τις εντολές αυτές ήταν να μη σκοτώσει γιο του Απόλλωνα, γιατί ο θεός θα τον εκδικιόταν. Κι ο Τένης ήταν γιος του Απόλλωνα. Στον θυμό του, ο Αχιλλέας σκότωσε τον Μνήμονα επιτόπου. Το κακό όμως είχε γίνει. Ο ήρωας έμελλε να το πληρώσει ακριβά. Όσο για τον νεκρό Τένη, οι κάτοικοι του νησιού τον τίμησαν αργότερα ως ήρωα.

Κατά μια εκδοχή, αυτός που σκοτώθηκε από τον Αχιλλέα δεν ήταν ο Τένης αλλά ο Κύκνος. Ο πατέρας του, Ποσειδώνας, τον μεταμόρφωσε στο ομώνυμο πουλί. Κατ' άλλη εκδοχή, η μάχη ανάμεσα στον Αχιλλέα και τον Κύκνο έγινε στην Τρωάδα.

Ο Αχιλλέας αιχμαλώτισε και την Εκαμήδη, κόρη του ευπατρίδη Αρσίνοου. Την χάρισε στον Νέστορα, να τον υπηρετεί. Όταν κάθε αντίσταση των νησιωτών κάμφθηκε, ο Αγαμέμνονας κάλεσε τους άλλους ηγεμόνες σε συμπόσιο. Ο Αχιλλέας δεν βρισκόταν ανάμεσα στους πρώτους που προσκλήθηκαν και το θεώρησε προσβολή. Απείλησε ότι θα ξαναμπεί με τους Μυρμιδόνες του στα πλοία κι, αντί για την Τροία, θα γυρίσει στην πατρίδα του. Ο Οδυσσέας που θέλησε να τον φιλοτιμήσει, τα έκανε χειρότερα: Είπε φωναχτά πως ο πραγματικός λόγος που ήθελε ο Αχιλλέας να φύγει, ήταν ότι φοβόταν να αναμετρηθεί με τον Έκτορα, τον πρώτο των Τρώων. Αυτή η προσβολή ήταν ακόμα πιο μεγάλη. Ο Αχιλλέας σηκώθηκε να φύγει. Μπροστά του παρουσιάστηκε η μάνα του, Νηρηίδα Θέτιδα, που τον έπεισε να συμφιλιωθεί με τον Αγαμέμνονα. Λογικά βέβαια δε στέκει αυτό, αφού η Θέτιδα με κανένα τρόπο δεν ήθελε να πάει ο Αχιλλέας στην Τροία, αλλά, αν δεν γίνονταν τα πράγματα έτσι,

δεν θα είχε λόγο να γραφεί η Ιλιάδα.

Ηρέμησαν τα πράγματα και το συμπόσιο ξεκίνησε ομαλά. Για λίγο. Πριν να περάσει πολλή ώρα, ο Αχιλλέας ακούστηκε να λογοφέρνει με τον Οδυσσέα. Ο πρώτος επέμενε ότι η Τροία θα έπεφτε χάρη στην παλικαριά των Αχαιών, ο δεύτερος χάρη στην πονηριά. Πολύ αργότερα, όταν ο Οδυσσέας θα βρισκόταν στο νησί των Φαιάκων, ένας ραψωδός θα θύμιζε αυτόν τον καβγά (θ 73 κ.ε., σε μετάφραση Αργύρη Εφταλιώτη):

«Τον ψάλτη η Μούσα κίνησε να ψάλει αντρών δόξες,

Από τραγούδι που έφτανε η φήμη του στα ουράνια,

Του Οδυσσέα και του Αχιλλέα το μάλωμα, σαν πιάσαν

Μεγάλο λογομαχητό πα σε ιερή θυσία,

Και μέσα του χαιρότανε ο μέγας Αγαμέ**μνος**,

Που λογοφέρανε μαζί των Αχαιών οι πρώτοι…».

Όπως ήδη αναφέρθηκε, ο χρησμός είχε προειδοποιήσει τον Αγαμέμνονα ότι οι Αχαιοί θα έπαιρναν την Τροία, αν έβλεπε να τσακώνονται δυο από τους πρώτους ανάμεσά τους. Γι' αυτό χαιρόταν. Μπορούσε πια να διατάξει να αναχωρήσει ο στόλος για την απέναντι ακτή.

(τελευταία επεξεργασία, 9 Ιανουαρίου 2022)